

"ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี" คอนเฟิร์มเอฟทีเอ วันนี้ไม่ใช่เรียส

รัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มียุทธศาสตร์ที่จะจัดทำเขตการค้าเสรี(เอฟทีเอ)เพื่อใช้เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการส่งออกของประเทศ โดยมีเป้าหมายในช่วงรัฐบาลหน้าที่คาดว่าพรรคไทยรักไทยจะได้กลับมาบริหารประเทศอีกครั้ง การส่งออกของประเทศจะสามารถทำได้ไม่ต่ำกว่า 1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งล่าสุดไทยรัฐบาลได้เปิดเจรจาเพื่อจัดทำข้อตกลงเพื่อจัดทำเอฟทีเอกับ 8 ประเทศ กับอีก 1 กลุ่มประเทศซึ่งมีความคืบหน้าที่แตกต่างกันไป (ดูตารางประกอบ) อย่างไรก็ตามในการเจรจาเอฟทีเอในช่วงแรกที่รัฐบาลได้ทำอย่างเร่งรีบ ขาดการศึกษาข้อมูลอย่างรอบคอบจากทุกฝ่าย รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลน้อย ทำให้มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์ด้านลบจากทุกสารทิศโดยหวั่นไทยจะเสียเปรียบ และอาจสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศชาติในระยะยาวได้

จากเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลภายใต้คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา 3 ชุด เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2547 ประกอบด้วย การแต่งตั้งหัวหน้าเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีรายประเทศ คณะทำงานประสานยุทธศาสตร์และนโยบายการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และคณะทำงานติดตามผลการเจรจา ทั้งนี้เพื่อให้การติดตามผลการเจรจาสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจของประเทศ ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี ประธานคณะทำงานติดตามผลการเจรจา หนึ่งในคณะทำงานที่ตั้งขึ้น ได้ให้สัมภาษณ์กับ "ฐานเศรษฐกิจ" ถึงผลงานในรอบ 8 เดือนที่ผ่านมา รวมถึงแผนที่จะดำเนินการจากนี้ไป

ภารกิจของคณะกรรมการติดตามผลการเจรจาเอฟทีเอ

ดร.ณรงค์ชัยให้ข้อมูลเบื้องต้นว่า คณะทำงานติดตามผลการเจรจา มีหน้าที่หลักคือการติดตามดูแลความคืบหน้า และผลการปฏิบัติงานของคณะผู้เจรจาจัดทำเอฟทีเอ รวมถึงพิจารณาเสนอแนะแนวทางการใช้ประโยชน์จากความตกลง และการปรับตัวทางเศรษฐกิจเพื่อรองรับผลของความตกลง ซึ่งในการการเจรจาจัดทำเอฟทีเอแน่นอนว่าย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งในแง่ลบทางคณะทำงานจะได้ติดตามผล และนำเสนอมาตรการออกมารองรับให้ทันกับสถานการณ์ ส่วนผลกระทบที่เป็นบวกจะมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์ได้ใช้ประโยชน์จากข้อตกลงอย่างสูงสุด หน้าที่หลักของคณะกรรมการติดตามผลการเจรจา ตอบง่ายๆ ก็เป็นอย่างนี้

ความคืบหน้าการเจรจาเอฟทีเอกับประเทศต่างๆ

ประเทศคู่เจรจา	ความคืบหน้า
● อาเซียน-จีน	มีการลดภาษีสินค้าพิกัด 01-08 ไปแล้วเมื่อ 1 ม.ค. 47 และคาดว่าจะมีการลงนามเพื่อลดภาษีสินค้าที่เหลือในเดือนพ.ย. นี้และมีผลบังคับใช้ 1 ม.ค. 48
● ไทย-จีน	เตรียมประเมินผลและออกมาตรการรองรับผลกระทบสินค้าพิกัดและผลไม้หลังข้อตกลงมีผลบังคับใช้ครบ 1 ปี
● ไทย-สหรัฐฯ	จะเปิดเจรจารอบสองระหว่าง 11-15 ต.ค. นี้ที่สหรัฐฯ
● ไทย-ออสเตรเลีย	ลงนาม 5 ก.ค. 47 มีผลบังคับใช้ 1 ม.ค. 48
● ไทย-นิวซีแลนด์	อยู่ระหว่างการเจรจา คาดจะสรุปผลเบื้องต้นได้ในการประชุมผู้นำเอเปกที่ฮังไคในเดือนพ.ย. และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้กลางปีหน้า
● ไทย-เปรู	อยู่ระหว่างการเจรจาและคาดว่าจะสรุปผลเบื้องต้นในเรื่องการเปิดตลาดระหว่างกันได้ในช่วงการประชุมผู้นำเอเปกที่ฮังไค
● ไทย-บาห์เรน	อยู่ระหว่างการเจรจาลดภาษีกลุ่มสินค้าที่เหลือและภาคบริการ
● ไทย-ญี่ปุ่น	จะเปิดเจรจารอบที่ 5 ปลายเดือนต.ค. นี้ที่เมืองไทย
● ไทย-BIMSTEC	อยู่ระหว่างการเจรจาและจะสรุปผลการลดภาษีสินค้าภายใน 2 ปี

ที่มา : จากการรวบรวมของ "ฐานเศรษฐกิจ"

มาตรการรองรับเพื่อลดผลกระทบในแง่ลบที่ว่าเป็นอย่างไร

มาตรการที่เสนอไป ข้อเสนออีกจะมี 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือข้อเสนอที่เป็นมาตรการทางด้านนโยบาย ในทางปฏิบัติในทางกฎระเบียบที่อาจต้องมีการแก้ไข เป็นสิ่งที่ทำแล้วไม่ต้องใช้เงิน ส่วนที่สองก็คือมาตรการที่ต้องดำเนินการในลักษณะที่เป็นโครงการและต้องใช้งบประมาณ ซึ่งในกรณีผลกระทบภาคการเกษตร รัฐบาลได้ตั้งกองทุนปรับโครงสร้างภาคการเกษตรไว้แล้ว 1 หมื่นล้านบาทเพื่อใช้ในเวลา 10 ปี ซึ่งหากมีสินค้าเกษตรตัวใดได้รับผลกระทบจากการจัดทำเอฟทีเอเราก็จะเสนอมาตรการต่อ กนศ. เพื่อขออนุมัติดึงจาก ครม. ไป เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ความคืบหน้าการติดตามผลการเจรจาใน 9 เอฟทีเอรวมถึงการนำเสนอมาตรการรองรับผลกระทบ

ความคืบหน้าการติดตามผลการติดตามผลการเจรจาในเวลานี้ในแต่ละเอฟทีเอก็มีความแตกต่างกันไป โดยหากเป็นเอฟทีเอที่เอที่เซ็นไปแล้วเราก็ทำงานง่ายเพราะรู้อยู่แล้วว่าไปตกลงอะไรกับเขา ขณะที่เอฟทีเอที่ยังไม่ได้เซ็นเราก็คาดเดาล่วงหน้าว่าเรื่องอะไรเซ็กเตอร์ไหนที่จะได้รับผลกระทบมากเป็นพิเศษ เราก็ทำการศึกษา ปรึกษาหารือในเรื่องดังกล่าวก็ไล่ไปเป็นแต่ละเอฟทีเอไป ซึ่งทีมงานของคณะทำงานติดตามผลการเจรจาจริงๆ แล้วมีประมาณ 20 คน ที่เหลือเราก็ไปจ้างนักวิชาการจากสถาบันต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยทั้งจุฬาฯ ธรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หอการค้าไทย

ทำการศึกษาวิจัย และมีการหารือกับส่วนราชการ นักธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และมีการสัมมนา กับประชาชน ซึ่งในปีที่เราจัดสัมมนาแล้ว 4-5 ครั้ง นั่นก็เป็นวิธีการทำงานเพื่อให้เกิด ความโปร่งใสมากที่สุด เปิดเผยข้อมูลให้มากที่สุด และมีความเป็นกลางกับทุกฝ่ายนั่นก็ เป็นวิธีการทำงาน

ในส่วนของการนำเสนอมาตรการลดผลกระทบจากเอฟทีเอ ซึ่งคาดว่าในเดือนนี้ กนศ.จะมีการประชุม เราจะนำเสนอมาตรการลดผลกระทบ โดยจะเสนอปรับโครงสร้าง อุตสาหกรรมโคนมต่อ กนศ. ซึ่งในสองอุตสาหกรรมนี้คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการ จัดเอฟทีเอกับออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ซึ่งมาตรการจะมีทั้งมาตรการระยะสั้น ระยะ กลางและระยะยาว ระยะสั้นคือจะอย่างไรให้เกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้องใน อุตสาหกรรมอยู่ได้ และจะเสนอให้มีการเพิ่มการบริโภคนมโรงเรียน รวมถึงการแจก คุปองให้หญิงที่ตั้งครรภ์ เป็นต้น

ส่วนมาตรการระยะกลางและระยะยาว คือการพัฒนาสหกรณ์เพื่อบริหารจัดการ ปริมาณนมสดอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาพันธุ์โค การ ส่งเสริมการบริโภคนมอย่างจริงจัง และการร่วมมือกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ในการ พัฒนาอุตสาหกรรมนมของไทย เป็นต้น อันนี้หลังจากที่ทำงานมาแล้วร่วมกับทุกฝ่าย ภาพที่จะนำเสนอ กนศ.ก็ชัดเจน

นอกจากนี้เรื่องที่สำคัญก็คือการเปิดเอฟทีเอกับจีนในสินค้าผัก และผลไม้ที่ มีผลบังคับใช้มาครบ 1 ปีเมื่อวันที่ 1 ต.ค.ที่ผ่านมา เราก็จะมีการประเมินผลกระทบ โดย จะจัดสัมมนาใหญ่ประมาณวันที่ 12 พ.ย.47 อันนี้ก็ให้เห็นชัดเจนว่าที่เปิดเอฟทีเอนั้นมี ผลกระทบอย่างไร และควรจะทำอย่างไร เท่าที่ผ่านมาเป็นเรื่องของการคาดเดาเป็น ส่วนใหญ่ ซึ่งในเรื่องการประเมินผลกระทบเอฟทีเอไทย-จีนเราจะจัดสัมมนาแล้วก็เอา หลักฐานมาเปิดเผย ซึ่งจะเป็นหลักฐานที่แท้จริงไม่ใช่ข่าวลือ มีความน่าเชื่อถือไม่ใช่ ความคิด ความสงสัยของใครคนใดคนหนึ่ง ล่าสุดผลกระทบเอฟทีเอไทย-จีนในส่วนของ ผักและผลไม้เราได้ส่งทีมงานไปศึกษาข้อเท็จจริง ทั้งที่ประเทศจีน และในจุดที่ได้รับ ผลกระทบทางภาคเหนือของไทย เพื่อนำหลักฐานมานำเสนอในการสัมมนาเดือน พ.ย. และจะได้จัดทำมาตรการลดผลกระทบผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเพื่อนำเสนอต่อกนศ.ใน ลำดับถัดไป

1 ปีเอฟทีเอไทย-จีนยังมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง

เหมือนเดิมที่ฟังมาเขาก็บอกว่า ผักทางเหนือเดือดร้อนเพราะเหตุว่าแข่งกับผัก จากจีนไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระเทียม ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วที่อ้างกันว่าผู้ปลูกกระ เทียมเดือดร้อนเพราะมีเอฟทีเอกับจีนจริงๆ แล้วไม่ใช่ เพราะตามข้อตกลงเอฟทีเอกับจีน สำหรับสินค้ากระเทียมเราให้โควตาเขาปีแรก 65 ตัน ภาษี 0% นอกโควตาก็เก็บภาษี สูงถึง 57% แต่ที่เดือดร้อนกันจริงๆ เป็นผลจากการลักลอบนำเข้าจากจีน ผ่านประเทศ เพื่อนบ้านมา จะมีเอฟทีเอหรือไม่มีการเก็บภาษีก็แยกอยู่แล้ว ส่วนพืชเมืองหนาวอย่างอื่น อัน นั้นจริงเท่าที่ทราบเพราะเหตุว่าต้นทุนจีนถูกกว่าเยอะแต่กระเทียมไม่ใช่ ผักอย่างอื่นใช่ ซึ่งอันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่งว่าใครถูกกระทบจริงไม่จริง

อีกเรื่องหนึ่งที่บอกว่าการส่งออกไปเมืองจีนลำบาก อันนี้ก็ต้องมีหลักฐานชัดเจน ก่อนว่าลำบากจริงหรือไม่ทางทีมก็ไปทำการศึกษารวบรวมในเมืองจีน และจะมาเล่าให้ฟัง ทั้งหมดว่า แต่ต้นลำบากอย่างไรต่อมาแก้ไขไปแล้วได้แค่ไหน กำลังจะต้องแก้ไขอะไร เพิ่มเติม เท่าที่ทราบคร่าวๆ ก็คือว่าการส่งของไทยหากถ้าเป็นบริษัทใหญ่แล้วไม่มีปัญหา

เลย ซีพีนี่เขาตอบมาว่าไม่มีปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น เขาสามารถที่จะผ่านกฎระเบียบทุกอย่าง ได้หมด บริษัทเล็กก็บอกว่ายังมีปัญหาอยู่เท่าที่ทราบก็มีแค่นี้ แต่หลักฐานยังไม่สมบูรณ์

การประเมินผลการเจรจา และนำเสนอมาตรการบรรเทาผลกระทบในเอฟทีเออื่นๆ

นอกจากเอฟทีเอกับออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ที่เราเตรียมนำเสนอมาตรการลดผลกระทบต่อ กนศ. ในเรื่องโคมนม และโคเนื้อ และเอฟทีเอกับจีนในเรื่องผัก และผลไม้ แล้ว ในส่วนของเอฟทีเอกับอินเดียที่ยังไม่มีผลกระทบเพราะเพิ่งมีผลบังคับใช้(1 ก.ย. 47) แต่เรื่องสำคัญกับอินเดียคือเรื่องการพิสูจน์แหล่งที่มาของการผลิต ในเรื่องสัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศ(Local Content)ซึ่งเราต้องดูผลก่อนว่า เมื่อถึงเวลาใช้กันจริงๆ แล้วระบบตรวจสอบของอินเดียเป็นอย่างไร ของเราไม่ค่อยมีปัญหาเพราะเข้ามาง่าย แต่ของอินเดียเรายังไม่ทราบ เพราะฉะนั้นการประเมินผลในเรื่องของอินเดียเราก็จะจัดในเดือน พ.ย. เช่นเดียวกัน แต่คงเป็นเรื่องของการคาดเดามากกว่าว่าจะอะไรน่าจะเป็นประเด็นที่สำคัญของอินเดีย อันนี้ก็คล้ายกันกับกรณีที่ทำเอฟทีเอกับสหรัฐ และญี่ปุ่นกับสหรัฐ กับญี่ปุ่นก็เป็นเรื่องของการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าอะไรจะเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบมากที่สุด เช่นสหรัฐเราก็มีข้อสรุปชัดเจนว่าเซ็กเตอร์ที่จะมีผลกระทบมากที่สุด และเรื่องที่จะมีผลกระทบมากที่สุดก็คือภาคบริการทั้งหลาย พวกโทรคมนาคม ภาคการขนส่ง การเงิน การธนาคาร ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ พวกนี้ที่จะเป็นเรื่องใหญ่ที่จะทำกับอเมริกา ส่วนสินค้าที่เราส่งออกไปอเมริกาที่คาดว่าจะมีปัญหาคือสินค้าเกษตรที่เขามีกฎระเบียบการนำเข้าที่ค่อนข้างเข้มงวด และมีมาตรการใหม่ๆ ออกมาเป็นระยะๆ ซึ่งในการเจรจาคงต้องหารือกันว่าจะทำอะไรกันได้ที่จะทำให้มันสะดวกขึ้น

ส่วนที่จะเกี่ยวข้องกับญี่ปุ่นก็เป็นเรื่องของสินค้าเกษตร เป็นเรื่องของการที่จะเอาของเข้าไปญี่ปุ่นเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งญี่ปุ่นไม่ค่อยยอมในเรื่องสินค้าเกษตร โดยมี 4 รายการที่เขาค่อนข้างกังวลมากได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ และน้ำตาลซึ่งไทยมีศักยภาพมาก นอกจากนี้ยังมีเรื่องภาคบริการที่เราอยากให้คนญี่ปุ่นมารักษาพยาบาลที่เมืองไทย และสามารถเบิกบริษัทประกันที่ญี่ปุ่นได้ ญี่ปุ่นเขายังไม่ค่อยยอม ซึ่งเรื่องนี้จะมีผลกระทบในทางบวกต่อไทย

ส่วนผลกระทบในทางลบของญี่ปุ่นที่เราศึกษาแล้ว เมื่อเราเปิดตลาดให้ญี่ปุ่นก็มีพวกสินค้าอุตสาหกรรมที่ญี่ปุ่นผลิตเก่ง และส่วนใหญ่เป็นสินค้าชั้นบน ชั้นสูง ซึ่งเราก็มีเวลาที่เราจะยึดการลดภาษีการนำเข้าให้ญี่ปุ่น และส่วนใหญ่ภาษีพวกนี้ก็ไม่ค่อยสูงเท่าไร เพราะฉะนั้นก็คงไม่มีผลกระทบที่รุนแรง ขณะที่ญี่ปุ่นเขาก็ขอเกี่ยวกับเรื่องการถือหุ้นข้างมากในธุรกิจที่เขามาลงทุนในเมืองไทย เขาก็อยากจะให้ถือหุ้นสะดวกขึ้น ซึ่งอันนั้นก็ไม่ใช่เรื่อง เพราะเหตุญี่ปุ่นเองขณะนี้แม้ไม่มีเอฟทีเอเขาก็ถือหุ้นได้ตามที่เขาต้องการอยู่แล้วผ่านตัวกลางอื่นๆ แต่เขาก็ไม่อยากทำอย่างนั้นเขาอยากจะทำถือหุ้นใหญ่โดยตรง ไม่ต้องไปทางอ้อม ซึ่งอันนั้นอยู่ที่กฎหมายของไทยคือกฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวว่าจะเปิดได้แค่ไหน อย่างไร ซึ่งเราสามารถยอมหรือไม่ยอมก็ได้ตามตารางที่เราจะแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นส่วนของญี่ปุ่นเป็นการเตรียมการไม่ค่อยมีอะไรซีเรียส

สรุปแล้วที่ทางคณะทำงานอยู่ระหว่างการติดตามผลการเจรจามีประเทศใดบ้าง

ก็มีจีน อินเดีย อเมริกา ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ประเมินผลแล้วมีทั้งบวกและลบ และเราก็ได้ให้ข้อเสนอแนะไป ส่วนเปรูเราไม่ได้ทำการศึกษาเพราะว่าความสำคัญในเรื่องการค้าค่อนข้างจะเล็ก ส่วน BIMSTEC ยังไม่มีความคืบหน้ามาก

ในการเจรจาเอฟทีเอกับสหรัฐรอบ 2 ในกลางเดือนนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะคณะเจรจาอย่างไร

คือขณะนี้ทางเรากับทางเขาก็มีข้อมูลตรงกันเกี่ยวกับเรื่องสิ่งทีอเมริกาต้องการอีกที่เล่าไปข้างต้น ซึ่งเขาก็คงจะเป็นผู้กำหนดตารางเวลาว่าจะใช้เวลาลดภาษี หรือเปิดตลาดระหว่างกันนานเท่าไร ซึ่งหากมีข้อตกลงที่ชัดเจนเราก็มานั่งทำแผนกันว่าในจำนวนปีที่มีอยู่เราจะมีมาตรการอะไรบ้างที่จะเปิดเสรีในภาคต่างๆ

ซ้ำที่สุดท้ายกับสหรัฐสินค้าอ่อนไหวจะใช้เวลาในการลดภาษีกี่ปี

เรื่องนี้แล้วแต่คณะเจรจาที่เขาจะคุยกัน ถ้าเขายอมกันที่ 5 ปี เราก็จะต้องมาทำแผนลดผลกระทบให้เสร็จภายใน 5 ปี ถ้าเขายอมกันใน 10 ปี ก็ต้องให้เสร็จภายใน 10 ปี เรื่องพวกนี้นับได้แต่เจรจาก็ต้องแลกกัน ของเราก็คงอยากจะได้การเข้าตลาดอเมริกาพวกสินค้าเกษตรให้ง่ายกว่าเดิม ของเขาก็อยากจะได้การเข้าตลาดไทยภาคบริการได้ง่ายกว่าเดิม ก็ต้องแลกกัน

ไทยทำเอฟทีเอมากเกินไป และทำเร็วเกินไปหรือไม่

ก็คงจะเป็นจังหวะเวลาที่รัฐบาลและผู้นำเสนอใจ ถ้าหากทางราชการทำได้ทันก็ไม่เสียหายอะไร เดิมมีความรู้สึกเหมือนกับว่าเร่งรัดแล้วจะทำให้ไม่สมบูรณ์ แต่ถ้าดูจากตัวอย่างของออสเตรเลียเร่งรัดก็ไม่ได้ทำให้เสียหายอะไรเพราะว่าข้อผ่อนปรนเยอะมาก ซึ่งก็แปลว่ากับนิวซีแลนด์ข้อผ่อนปรนก็คงเยอะเช่นเดียวกัน และจะใช้สูตรเดียวกัน ส่วนจีนพอมมีปัญหาว่าเร่งรัดเกินไปหรือไม่ ต่อไปนี้เขาก็เอาเรื่องเงินเข้าสู่กรอบการเจรจาภายใต้อาเซียน-จีน ไม่ใช่เป็นเรื่องระหว่างไทยกับจีนสองต่อสอง ส่วนของอเมริกานั้น เขาก็รู้ว่ามีเรื่องที่ยุยงยากเยอะมาก รัฐบาลก็บอกมาแล้วว่ากับอเมริกา ไม่ต้องเร่งรัด ไม่ต้องเร่งรีบ ญี่ปุ่นก็เช่นกันก็มีเรื่องยุยงยากเยอะกับอกไม่ต้องรีบ

เพราะฉะนั้นขณะนี้ถ้ามองว่า ในแง่ของจำนวนเอฟทีเอที่เราสนใจ เราให้ความสนใจจะเจรจา จะลงนามมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่ได้มีสาระอะไรที่ทำให้เราต้องเดือดร้อน แต่ว่าที่สำคัญเราก็มีเวลาทำงาน ซึ่งก็สรุปได้ว่าไม่ได้ทำให้เราเสียหายอะไรกับบาทเรณก็ไม่มีอะไรเลยที่ล่าช้า บางทีก็เป็นเรื่องทางการเมือง ทางทหาร คือเราไม่มีปัญหาทางการค้าอยู่แล้ว ทำไปก็ไม่ได้ทำให้เลวลง หรือดีมากกว่าเดิม

ประเทศที่เจรจาทั้งหมดมีโอกาสลงนามทุกประเทศ

คิดว่าคงมีการลงนามกับทุกประเทศ แต่ว่าจะช้าหรือเร็วเท่านั้น

ชั่งน้ำหนักโดยรวมแล้วเราได้มากกว่าเสีย

คือมันก็เป็นเครื่องมือในการที่จะมาเพิ่มการค้า การลงทุนของไทย ซึ่งถ้าเราทำในมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันมันก็ไม่ได้สร้างอย่างที่เขາเรียกว่าบิดเบือน ประการใหญ่เราต้องให้โครงสร้างภาษีขาเข้าของเรามีไม่สูง ซึ่งเราก็ทำอยู่แล้ว ค่อยๆ ลดลงไปเรื่อยๆ อยู่แล้ว ไม่ต่างกันมาก ไม่สูงมากเราก็ลดลงไปเรื่อยๆ อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเราจะไปทำเอฟทีเอกับใครต่อไปเรื่องภาษีไม่ใช่เรื่องใหญ่ แต่เรื่องใหญ่คือเรื่องที่ไม่ใช่ภาษีต่อมาก็คือเรื่องที่ไม่ใช่ภาษี ซึ่งต้องคุยกันว่าต่างฝ่ายยอมรับกันได้แค่ไหน

ข้อบกพร่องการเจรจาเอฟทีเอ ณ เวลานี้

ช่วงแรกของขบวนการเจรจาเอฟทีเอของไทยมันไม่เปิดกว้าง แต่ตอนนี้ระบบเปิดกว้างแล้ว ผมเห็นด้วยที่สมัยที่ทำกับออสเตรเลียไม่ค่อยได้มีการหารือกับภาคเกษตรมากพอ แต่ตอนนี้มีจนกระทั่งเขาเบื่อ สังเกตว่าเวลานี้มีสัมมนาเกี่ยวกับเอฟทีเอเกือบทุกวัน จนไม่มีใครไปฟังเพราะเบื่อ!

ที่มา: ฐานเศรษฐกิจ (7 ตุลาคม 2547)